

بررسی و تحلیل کارکرد های حرف ربط «که» در جملات مرکب بوستان بر اساس الگوی فرا
نقش بینافردي هليدي
سوسن فتوحی تکانتپه

استاديار، گروه آموزش زبان وادبيات فارسی ، دانشگاه فرهنگيان ، تهران ، ايران

چکیده

در این پژوهش کارکرد های حرف ربط ساختاری «که» در جملات مرکب بوستان بررسی و تحلیل شده است . این بررسی با هدف شناخت دقایق سبکی سعدی در چگونگی ایجاد ارتباط مؤثر بینا فردی انجام گرفته است. روش تحقیق توصیفی – تحلیلی است و داده ها بر اساس الگوی نقش گرای سیستمی هلیدی بارویکرد فرانش بینا فردی مورد مطالعه قرار گرفته است. یافته های تحقیق نشان می دهد سعدی از جملات مرکب با حرف ربط «که»، با توجه به بافت موقعیتی (اوضاع اجتماعی، بیان اندرزی و ارائه تصویری از جامعه آرمانی) استفاده قابل توجهی نموده است. این جملات با هدف پذیرش از جانب مخاطب و رعایت ادب جهت حفظ وجهه وارتباط مؤثر ، از وجهیت التزامی برخوردارند و کارکرد های متنوعی را در حکایات ایفا کرده اند ؛ مهمترین و بیشترین آن ها عبارتند از : ایجاد تقابل معنایی، تعادل و توازن بین دو مفهوم، تمثیل و معادل سازی، بیان حکایت، بیان نتیجه عمل در نصیحت ، نقل قول و شرح وایضاح با هدف تبدیل ، توصیف وتعلیل. بسامد شرح وایضاح جمله با ۱۰۸ بار تکرار از همه بیشتر است. **واژگان کلیدی:** سعدی ، بوستان ، حرف ربط «که»، فرا نقش بینا فردی، جملات مرکب